

UNIINFORMBREV

20. november 2025

MIKROBIOLOGI

Luftveissesongen

Vi øker nå kapasiteten for PCR analyser av luftveisagens ved å ta i bruk en ny analyseplattform. Dette medfører ingen endring i prøvetakingsrutiner eller agens som inngår i luftveispakkene.

Luftveissesongen domineres nå av *Mycoplasma pneumoniae*- og rhinovirusinfeksjoner, og det forventes fortsatt økning i *M. pneumoniae*.

For mer informasjon, se FHI's ukerapporter for covid-19, influensa og andre luftveisinfeksjoner. For prøvetakingsveiledning se www.labhandbok.no

BIOKJEMI

Holdbarhet folat og hematologiske analyser

Vi ønsker å informere om at analysen folat kun har holdbarhet i 24 timer i romtemperatur (syv dager ved kjøleskaptemperatur). Det betyr at hvis det rekvireres folat og prøven må sendes med vanlig postgang, kan det bli for lang transporttid (obs helg, helligdag osv.) Prøvesvarene kan da bli falskt lave.

EDTA-blod til hematologiske analyser oppbevares ved romtemperatur for å unngå trombocyttaggregering. Røde blodlegemer sveller da allerede etter 4 -6 timer. Det gir falskt forhøyet MCV, falskt forhøyet EVF og falskt lav MCHC. Morfologien til hvite blodlegemer vil også kunne påvirkes. Prøver til hematologi bør derfor fortrinnsvis tas mandag - torsdag. Fredag og dag før helligdag bør unngås dersom prøven ikke blir sendt til laboratoriet samme dag. I så fall bør prøvetakingen utsettes til over helgen.

Cøliakidiagnostikk og IgA

Ved analysering av anti-tTG for å stille diagnosen cøliaki skal det samtidig analyseres IgA. Det er fordi anti-TTG analyserer et IgA- antistoff. Enkelte pasienter har IgA-mangel og i de tilfellene vil anti-TTG bli negativ selv om pasienten har cøliaki. Legene gir ut kommentar i de tilfellene. Det anbefales da heller å støtte seg på den andre analysen anti-DGP, eller annen form for utredning som gentest eller utredning hos spesialist med gastroskopi. Vi minner også om at ved positive prøver som gir mistanke om cøliaki, bør pasienter fortsette med glutenrik kost inntil videre utredning er utført. Forandringer i

slimhinne og funn på blodprøver vil kunne normaliseres i løpet av måneder ved glutenfri kost og det kan da bli vanskelig å stille diagnosen.

Webinar

Teamsopptak fra forrige webinar er tilgjengelig og link kan fås ved forespørsel til kristin.wickstrom@unilabs.com. Temaet var «Preanalytiske feilkilder i patologi» av avdelingsoverlege i patologi Bjørn Isfoss.

Neste webinar er 4. desember (flyttet fra 27. november) kl 11.30-12.15- "Alzheimer diagnostikk" av avdelingsoverlege i medisinsk biokjemi Kristin Wickstrøm.

PRAKTISKE RÅD OG PÅMINNELSER

Rekvirering med gamle rekvisisjoner

Vi opplever ofte at analyser legges til gamle rekvisisjoner og at etiketter fra gamle rekvisisjoner sendes med prøvene, istedenfor at det opprettes nye rekvisisjoner. Det fører til at vi på laboratoriet må kontakte rekvisiterer for å avklare dette. Det skaper mye ekstraarbeid, forstyrrelser for rekvisiterer og det forsinker svartider. Vi ber om at det alltid opprettes en ny rekvisisjon ved rekvirering av analyser.

Etterbestilling

Etterbestillinger må foretas elektronisk på opprinnelig rekvisisjon/ prøvenummer. Vi kan ikke garantere at vi kan fange opp kommentarer manuelt.

Bestilling av utstyr

For å unngå lagerutfordringer, forsinkelser og økte kostnader, er det viktig å bestille prøvetakingsutstyr i god tid slik at dere alltid har nødvendig utstyr tilgjengelig.

Bruk av etiketter

Det forekommer at man ved prøvetakingen ikke lykkes å fylle opp alle serumrørene. Vi ber om at de tomme rørene påklistres etiketter som vanlig og sendes til oss sammen med det fylte røret. Da kan vi fordele det prøvematerialet vi har til disposisjon, på de tomme rørene her på laboratoriet.